

Fjortonde internationella olympiaden i lingvistik

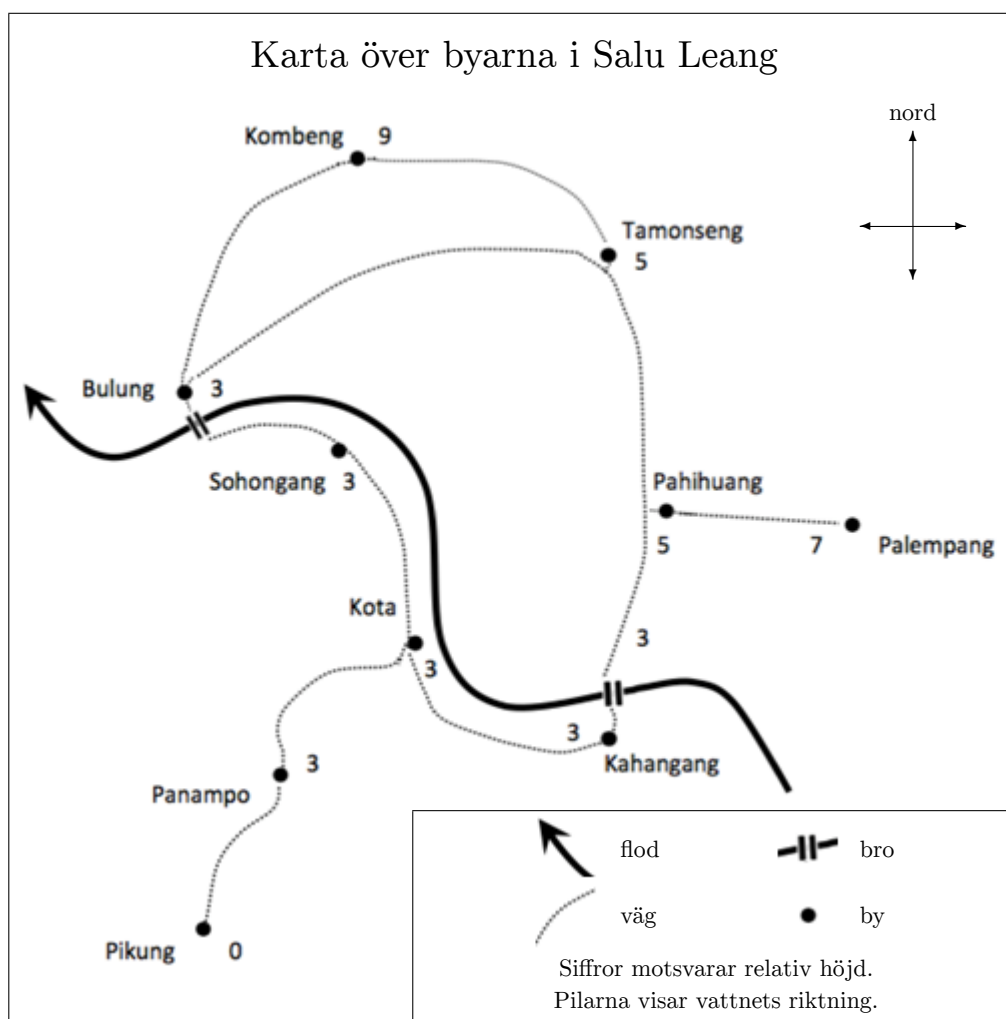
Mysore (Indien), 25–29 juli 2016

Uppgifter för den individuella tävlingen

Skriv inte av uppgifterna. Lös varje uppgift på ett separat blad (eller flera blad). Ange på varje blad uppgiftens nummer, ditt platsnummer och ditt efternamn. Annars kan ditt arbete inte bedömas korrekt.

Dina svar måste vara välmotiverade. Om ditt svar saknar motivering, kommer du att få en låg poäng, även om svaret är helt korrekt.

Uppgift nr 1 (20 poäng). En lingvist kom till Salu Leang (Sulawesi) för att studera aralle-tabulahanspråket. Han besökte ett antal byar i Salu Leang (se kartan¹) och frågade byinvånarna: **Umba launggola?** ‘Vart är du på väg?’

¹Byarnas namn är autentiska, men kartan är det inte.

Nedan är de svar han fick. Det saknas ord i en del av svaren.

• I byn **Kahangang**:

- Lamaoä' bete' di Bulung.
- Lamaoä' sau di Kota.
- Lamaoä' ____₁ di Palembang.

• I byn **Kombeng**:

- Lamaoä' pano di Pahiuang.
- Lamaoä' tama di Sohongang.
- Lamaoä' naung di Tamonseng.
- Lamaoä' ____₂ di Palembang.

• I byn **Kota**:

- Lamaoä' dai' di Kombeng.
- Lamaoä' dai' di Palembang.
- Lamaoä' naung di Pikung.
- Lamaoä' ____₃ di Bulung.
- Lamaoä' ____₄ di Sohongang.

• I byn **Palempang**:

- Lamaoä' bete' di Kahangang.
- Lamaoä' dai' di Kombeng.
- Lamaoä' pano di Panampo.
- Lamaoä' sau di Sohongang.
- Lamaoä' ____₅ di Bulung.
- Lamaoä' ____₆ di Kota.
- Lamaoä' ____₇ di Pahiuang.

• I byn **Pahiuang**:

- Lamaoä' naung di Bulung.
- Lamaoä' naung di Pikung.

• I byn **Bulung**:

- Lamaoä' pano di Pahiuang.
- Lamaoä' pano di Panampo.
- Lamaoä' ____₈ di Kota.
- Lamaoä' ____₉ di Pikung.

• I byn **Panampo**:

- Lamaoä' tama di Kahangang.
- Lamaoä' pano di Tamonseng.
- Lamaoä' ____₁₀ di Kota.

• I byn **Pikung**:

- Lamaoä' pano di Kota.
- Lamaoä' dai' di Pahiuang.
- Lamaoä' sau di Sohongang.
- Lamaoä' ____₁₁ di Bulung.
- Lamaoä' ____₁₂ di Kahangang.
- Lamaoä' ____₁₃ di Panampo.

• I byn **Sohongang**:

- Lamaoä' bete' di Bulung.
- Lamaoä' tama di Kahangang.
- Lamaoä' tama di Kota.
- Lamaoä' dai' di Pahiuang.

• I byn **Tamonseng**:

- Lamaoä' pano di Pahiuang.
- Lamaoä' pano di Panampo.
- Lamaoä' ____₁₄ di Kahangang.
- Lamaoä' ____₁₅ di Palembang.

Fyll i de saknade orden.

⚠ Aralle-tabulahan-språket tillhör den austronesiska språkfamiljen. Det talas av cirka 12 000 människor i Indonesien.

—Ksenia Gilyarova

Uppgift nr 2 (20 poäng). Nedan ges några ord på luviska språket skrivna med latinska bokstäver samt deras översättningar till svenska:

1. runtiyas ‘hjort’	8. sanawas ‘bra’
2. patis ‘fot’	9. nimuwizas ‘son’
3. harnisas ‘fästning’	10. zitis ‘man’
4. iziyanta ‘de gjorde’	11. piyanti ‘de ger’
5. turpis ‘bröd’	12. hantawatis ‘kung’
6. tarhunzas ‘åska’	13. istaris ‘hand’
7. hawis ‘får’	

Alla orden ovan kan skrivas på flera sätt med luviska hieroglyfer. I det följande har alla ord skrivits på två möjliga sätt i godtycklig ordning:

- A. B. C. D. E. F.
 G. H. I. J. K.
 L. M. N. O. P.
 Q. R. S. T. U.
 V. W. X. Y. Z.

(!) Ytterligare förklaringar utöver svaren krävs inte och kommer inte heller att poängsättas.

(a) Para ihop varje luviskt ord skrivet med latinska bokstäver med dess två hieroglyffer. Ange motsvarigheterna så här: ”nummer ~ två bokstäver”.

(b) Två av de 13 orden ovan har här skrivits på ytterligare ett sätt:

1. ; 2.

Bestäm vilka ord det är.

(c) Förklara kortfattat alla möjliga funktioner av följande luviska symboler:

1. ; 2. ; 3. ; 4. ; 5. ; 6. ; 7.

△ Luviska tillhör den indoeuropeiska språkfamiljen. Det talades i Mindre Asien för ungefär 3000 år sedan.
—Tae Hun Lee

Uppgift nr 3 (20 poäng). Nedan ges meningar på kenzi-nubiska språket samt deras översättningar till svenska:

1. **ar kanarri:cci:g kami:g ja:nticcirsu.**
Vi köpte kamelerna åt grannarna.
2. **tirt kade:g allesu.**
Ägaren lagade klänningen.
3. **jahali wali:g darbadki biticcirra.**
De unga männen kommer att ge kycklingen till hundarna.
4. **man jahalgi kade:cci:g ma:gtirsu.**
Han stal klänningarna åt den unge mannen.
5. **ay beyye:cci:g aja:nirri.**
Jag köper halsbanden.
6. **wal aygi ba:bi:g elde:nsu.**
Hunden fann dörrarna åt mig.
7. **magas ikki wali:g ticcirsu.**
Tjuven gav hundarna till er.
8. **i:di magaski kami:g tirsu.**
Männen gav kamelerna till tjuven.
9. **ay hanu:g bijomri.**
Jag kommer att slå åsnan.
10. **sarka:yi aygi beyye:cci:g ade:nda.**
Fegisarna ger mig halsbanden.

(a) Översätt till svenska:

11. **magasi argi ajomirra.**
12. **ay kanarri:g ba:bki alletirsi.**
13. **hanu tirti:g elirsu.**
14. **tirti argi kamgi de:ccirsa.**
15. **ay darbadki bija:ndi.**

(b) Översätt till kenzi-nubiska:

16. *Grannarna ger halsbandet till ägaren.*
17. *Den unge mannen köpte hunden åt oss.*
18. *Vi kommer att stjäla honom.*
19. *Ägarna slog tjuvarna.*
20. *Hundarna fann kycklingarna åt fegisen.*

⚠ Kenzi-nubiska tillhör den östsudanesiska språkfamiljen. Det talas av cirka 50 000 människor i Egypten.

y = j. Tecknet : betecknar att föregående vokal är lång.

—Aleksejs Peguševs

Uppgift nr 4 (20 poäng). Kontakt med västvärldens kultur på senare tid har lett till förändringar i iatmul-språket. Nya ord och uttryck har uppstått och en del befintliga har fått ny betydelse.

Nedan ges ord och ordgrupper på iatmul-språket samt deras översättningar till svenska i godtycklig ordning:

1. guna vaala	a. <i>banan</i>
2. ka'ik	b. <i>ko</i>
3. ka'ikgu	c. <i>kanot</i>
4. klawun	d. <i>bok (att läsa)</i>
5. laavu	e. <i>kolsyrad dryck, alkohol</i>
6. laavuga vi'	f. <i>gevär</i>
7. laavuga	g. <i>bild, skugga</i>
8. ni'bu	h. <i>bil</i>
9. ni'buna vaala	i. <i>jag fick</i>
10. nyaka'ik	j. <i>spegel</i>
11. vi	k. <i>jag såg</i>
12. vi'wun	l. <i>klocka</i>
13. walini'bana bâk	m. <i>spjut</i>
14. walini'bana gu	n. <i>att läsa</i>
15. walini'bana vi	o. <i>jord</i>

(!) Ytterligare förklaringar utöver svaren krävs inte och kommer inte heller att poängsättas.

(a) Bestäm de korrekta motsvarigheterna.

(b) Översätt till svenska:

1. **vaala**;   2. **gu**;   3. **vi'**

Ett av dessa tre ord har en nyare synonym bland orden och ordgrupperna (1–15) ovan. Identifiera den synonymen. Varför kom den i bruk?

(c) Översätt till iatmul:

1. *gris*;   2. *bananblad (pl.)*;   3. *sol*;   4. *vita människor*

Ett av svaren borde vara det samma som en av orden och ordgrupperna (1–15).

⚠ Iatmul-språket tillhör den sepikska språkfamiljen. Det talas av cirka 46 000 människor i Papua Nya Guinea.

' och **ny** är konsonanter. â är en vokal.

—Artūrs Semēņuks

Uppgift nr 5 (20 poäng). Nedan ges några ord på jaqaru-språket samt deras översättningar till svenska:

aq'ïpsa	<i>grottan också</i>	qucxap'a	<i>genom sjön</i>
aq'na	<i>i grottan</i>	qucxst'psa	<i>från vår₁₊₂ sjö också</i>
chushp'a	<i>hans hörna</i>	marka	<i>staden</i>
chushuntxi	<i>är det i hörnan?</i>	markp't'a	<i>från hans stad</i>
ishinhna	<i>i min säng</i>	markstxi	<i>är det vår₁₊₂ stad?</i>
ishma	<i>din säng</i>	utamt'a	<i>från ditt hus</i>
p'ak'u	<i>krukan</i>	utnha	<i>mitt hus</i>
p'ak'unhpsa	<i>min kruka också</i>	yaputxi	<i>är det åkern?</i>
qaqat'a	<i>från klippan</i>	yapsanpsa	<i>i vår₁₊₂ åker också</i>

(a) Översätt till svenska:

1. **utnhantxi**
2. **yapp'psa**
3. **yapup'psa**

(b) Översätt till jaqaru:

4. *vår₁₊₂ klippa*
5. *i din hörna*
6. *i din hörna också*
7. *från din hörna också*
8. *är det från grottan?*
9. *är det huset?*

⚠ Jaqaru-språket tillhör den aymariska språkfamiljen. Det talas av cirka 730 människor i Peru.

nh = *ng* i *ring*. **ch**, **cx**, **q**, **sh**, **tx** är konsonanter. Tecknet ' ' betecknar aspiration.

vår₁₊₂ = 'din och min'.

—*Ivan Derzhanski*

Redaktörer: Bozjidar Bozjanov, Qitong Cao, Jeong Yeon Choi,
Ivan Derzhanski (teknisk redaktör), Hugh Dobbs, Dmitrij Gerasimov, Ksenia Gilyarova,
Stanislav Gurevitj, Gabrijela Hladnik, Boris Iomdin (chefredaktör), Bruno L'Astorina,
Tae Hun Lee, Danylo Mysak, Miina Norvik, Aleksejs Peguševs, Aleksandr Piperski,
Maria Rubinstein, Daniel Rucki, Artūrs Semeņuks, Pavel Sofroniev, Milena Veneva.

Svensk text: Erland Sommarskog.

Lycka till!